

1 - İbadet nedir ve niçin yapılır?

İbadet; Allah'a kulluk etmek, saygı göstermek, buyruklarını yerine getirmek ve yasaklarından kaçınmaktır.

Allah (cc) Hac Suresi 77. ayette " ...Rabbimize ibadet edin ve iyi işler yapın ki kurtuluşa eresiniz." Fatıha Suresi 2. ayette " Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım dileriz." buyurmaktadır.

Namaz, oruç, hac, zekat İslam'ın temel ibadetlerindendir. Bunların zamanı, yeri ve yapılış şekilleri dinimizce belirlenmiştir. İnsanın inancı gereği Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için kulluk bilinciyle yaptığı her olumlu ve faydalı davranışı ibadet sayılır. Yine Allah'ın yasakladığı her türlü davranıştan kaçınmak da ibadettir.

Hiç bir ibadet başka bir ibadetin yerini tutmaz.

İbadet Allah emrettiği için yapılır. Bakara Suresi 21. ayette Allah (cc) "Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan rabbimize kulluk ediniz." buyurmaktadır.

İbadetler yalnızca Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için yapılır. En'am suresi 132. ayette Allah (cc) "De ki: benim namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm, hepsi alemlerin rabbi Allah içindir." buyurmaktadır.

İbadet, Allah'ın verdiği nimetlerden dolayı O'na şükretmek amacıyla yapılır.

Allah'ın kullarının yaptığı ibadete ihtiyacı yoktur ama kulların ibadet etmeye ihtiyaçları vardır.

2- İbadetlerle ilgili kavramlar:

Farz: Allah'ın kur'an'da kullarından kesinlikle yapmalarını istediği iş ve davranışlara denir. Namaz kılmak, oruç tutmak, zekat vermek...

Vacip: Farz kadar kesin olmamakla birlikte yapılması gerekli olan iş ve davranışlara denir. Vitir namazı kılmak, kurban kesmek, bayram namazı kılmak ...

Sünnet: Farzın dışında peygamberimizin yaptığı bizim de yapmamızı istediği iş ve davranışlara denir. Ramazan dışında oruç tutmak, umre yapmak, namazların sünnetlerini kılmak, selamlaşmak

3- Başlıca ibadetler

Namaz: Tekbir ile başlayıp, selam ile biten ve Allah'a kulluk etmek amacıyla yapılan bir ibadettir. Ergenlik çağına gelmiş, akıl sağlığı yerinde olan her Müslümana namaz farz kılınmıştır. Namaz belli vakitlerde yapılan bir ibadettir. Günde beş vakit namaz, haftada bir Cuma, yılda iki kez bayram namazı ve ramazan ayında yatsıdan sonra kılınan teravih namazı.

Oruç: İbadet niyetiyle tan yerinin ağarmasından akşam güneş batıncaya kadar herhangi bir şey yiyip içmemektir. (Bakara Suresi 183. ayet)

Hac: gerekli şartları taşıyan Müslümanların, ömürlerinde bir defa Kâbe ve çevresindeki kutsal yerleri ibadet niyetiyle ziyaret etmeleridir. (Ali İmran Suresi 97. ayet)

Zekat: Zengin olanların, sahip oldukları mal ve paranın belli bir miktarını ihtiyacı olan kimse-
lere vermesidir. (Bakara Suresi 110. ayet)

4- Camiyi tanıyalım

İbadet etmek amacıyla yapılan yerlere mabet denir.

Müslümanların mabetlerine cami veya mescid denir.

Camilerde namaz kılınır, Kur'an okunur, dua edilir, vaaz ve hutbe dinlenir. Caminin minare,
mihrap, minber ve vaaz kürsüsü gibi kısımları bulunur.

Minber: Cuma ve bayram namazlarında hutbe okumak için çıkılan merdivenli yüksekçe
yerdir.

Mihrap: Kabe yönünü gösteren ön kısım. İmam, cemaate namaz kıldırırken mihrapta durur.

Vaaz kürsüsü: Camide vaaz verip cemaati dini konularda aydınlatan kişinin oturduğu yük-
sekçe yerdir.

Minare: Müezzinin ezan okuduğu, salâ verdiği, şerefesi olan, çoğunlukla taştan yapılan
yüksek ve ince yapıdır.

5- Dua

Dua, istekleri Allah'a iletmektir. Allah ile iletişim kurmak, ondan yardım istemek ve ona sığın-
maktır. Ra'd Suresi 14 - Mu'min Suresi 60. ayet)

5.1 - Dua ibadetin özüdür.

Dua; kalbin Allah'a yönelmesi ve ondan yardım istemesidir. Allah'ı sevmenin ve ona saygı
duymanın en güzel ifadesi ibadettir.

Hiçbir şey yapmadan, çalışmadan, tehlikelere karşı tedbir almadan ve günahlardan korun-
madan Allah'tan istekte bulunmak değildir.

Dua ibadetin özüdür. (Tirmizi- daavat) kişi; dua etmekle Allah'a olan inancını, Allah'ın merha-
metine olan güvenini, ve onun karşısındaki acizliğini ifade eder.

5.2 - Niçin ve nasıl dua edilir?

Allah bizlere bir çok nimet vermiştir. Verdiği nimetler sebebiyle onu anmalı, bizleri bu ni-
metlerden mahrum bırakmaması için ona içtenlikle dua etmeliyiz. Dua, insanın Allah katındaki
değerini arttırır. (Furkan suresi 77. ayet)

İnsan , bir ihtiyacı olduğunda Allah'a dua eder ve ondan yardım ister. İnsan istediği zaman
ve içinden geldiği gibi dua edebilir.

Allah'a güzel adlarını anarak dua etmeliyiz. Tek başına dua edilebildiği gibi topluca da dua
edilebilir.

5.3 - Kur'andan ve Hz. Peygamberden dua örnekleri

Fatiha suresi 5-7. ayetler, Bakara Suresi 201. ayet, İbrahim Suresi 40 ve 41. ayetler ve
Haşr Suresi 10. ayet, Ahkaf Suresi 15. Ayet, Al-i imran Suresi 16. Ayet, Ta-ha Suresi
25-27. ayetler, Şuara Suresi 83. ayet, Bakara Suresi 286. ayet,

5.4 - Kültürümüzden dua örnekleri

Rabbimize hamd, peygamberimize salat ve selam olsun. Ey yüce Allah'ım! Bize
hayat verdin, yiyecek, içecek ve bol rızık verdin. Bizi inananlardan kıldın. Hamt olsun
verdiğin nimetlere, sağlık ve afiyete...

Asker uğurlamada, açılış törenlerinde, cenaze, mevlit ve sünnet merasimlerinde ve Kur'an-ı Kerimi hatmettikten sonra yapılan çeşitli dualar bunlara örnektir.

6 - Güzel iş ve güzel davranış: Salih Amel

İnsanlar iyilik yapmaya ve başkalarının yararına olacak davranışlarda bulunmaya teşvik edilir. İnsanın kendisine ve çevresine yararlı olmak amacıyla Allah rızası için yaptığı her güzel iş ve davranış, salih amel olarak adlandırılır. Salih amel, hiç kimseden karşılık beklemeksizin sadece Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için yapılır. İhtiyacı olan bir hastaya kan vermek, selam vermek, ...

Dinimiz, kimsesizleri koruyup gözetmeyi, yoksullara, muhtaçlara ve zor durumda olanlara yardımcı olmayı emreder. Dinimiz, bütün erdemli davranışları salih amel kabul eder.

7 - İbadetler davranışlarımızı güzelleştirir.

İbadet insanı kötü davranışlardan uzak tutar ve iyi davranışlara yöneltir. İbadetler, davranışlarımızı güzelleştirir. Allah'a olan sevgi ve saygımızı geliştirir.

Oruç, açlığın ve susuzluğun zorluğunu kavratır, sabırlı ve anlayışlı olmamızı sağlar. Hac'da insanlar, dil, renk ve ırk farkı gözetmeden birbiriyle kaynaşır. Aralarında dostluk, sevgi, saygı ve barış duyguları gelişir. Zekat, zengin ve fakir arasındaki ayrımı kaldırır, insanların birbirlerine karşı güzel duygular beslemelerini sağlar. Kısaca ibadetler insanları kötülüklerden , zararlı alışkanlıklardan uzaklaştırır.

8 - Rabbena duaları ve anlamı

Rabbena duaları namazların son rekâtında, selm vermeden önce okunur. Rabbena duaları, iki güzel dua örneğidir.

Rabbena âtina fiddünya haseneten ve fil ahireti haseneten ve kınâ azabennnâr.

Rabbenağfirli ve li vâlideyye ve lil mü'minîne yevme yekûmul hisâb.

Anlamı: Ey rabbimiz! Bize dünyada iyilik ver. Ahirette de iyilik ver. Bizi cehennem azabından koru.

Ey rabbimiz! Hesabın görüleceği günde beni ,annemi, babamı bütün mü'minleri başışla.

